

Lavantinske škofije

uradni list.

Vsebina: Sveti oče Pij XI. — 14. Iz življenja papeža Pija XI. — 15. Vdanostno pismo svetemu očetu Piju XI. — 16. Mrtvaške pobožnosti za rajnim papežem Benediktom XV., molitve za Bogu prijetno izvolitev novega papeža in zahvalne službe božje za svetega očeta Pija XI. — 17. Osebna naznanila.

Sveti oče Pij XI.

Molitve pravovernih kristjanov so uslišane. Previdnost božja, ki je po svojih nezapodljivih sklepih tako nenadno odpoklicala oznanjevalca miru papeža Benedikta XV., je dala sveti Cerkvi novega vidnega poglavarja, da jo naj vodi in vlada kot namestnik Kristusov na zemlji.

Po končanih mrtvaških svečanostih za rajnim svetim očetom so se kardinali svete rimske cerkve (nad 50 po številu) na Svečnico zbrali k volitvi novega papeža. In v ponedeljek dne 6. februarja 1922, kmalu po poldnevu, je najstari kardinal-diakon z balkona nad vratni bazilike sv. Petra oznanil na trgu zbranemu ljudstvu veselo vest, da je za papeža izvoljen milanski nadškof kardinal Ahil Ratti, ki si je pridejal ime **Pij XI.**

Nekaj časa zatem, ob tričetrt na eno, so se novoizvoljeni sveti oče prikazali na istem balkonu, in ko se je polegel vihar nepopisnega navdušenja ljudskih množic, so od tam doli glasno podelili svoj prvi papeški blagoslov, kakor se to ni več zgodilo, odkar je bila leta 1870 papežem po krivici odvzeta cerkvena država. Obenem so dali oznaniti, da bodo — pod prisego — čuvali in branili nedotakljive pravice svete Cerkve, in da naj velja ta Njihov prvi blagoslov ne le na trgu sv. Petra pričujočim, ne le Rimu in Italiji, marveč vsem narodom in vsemu svetu kot izraz želje za splošni mir, po katerem vsi tako goreče hrepenijo.

V nedeljo 12. februarja t. l. so bili novi papež v baziliki sv. Petra slovesno venčan s trojno papeško krono ali tiaro. Svečanosti, ki se je izvršila z največjim sijajem, se je udeležilo nad 60.000 ljudi.

Prvo dejanje novega papeža je bilo torej oznanilo vse narode in vsa ljudstva obsegajoče ljubezni in pa oznanilo miru. Ves svet je z radostjo sprejel to veselo poročilo. V Piju XI. vidijo vsi od božje Previdnosti same sveti Cerkvi v teh nemirnih časih danega nezmotljivega učenika, velikega duhovnika in najvišjega Pastirja.

Tudi Lavantinska vladikovina radošno in navdušeno pozdravlja svetega očeta Pija XI. Vsi verni Lavantinci obljubimo s svojim Nadpastirjem novemu papežu najgloblje spoštovanje, najzvestejšo ljubezen in popolno pokorščino. In pobožno hočemo za Njih moliti, da bi Jih Bog ohranjeval, oživiljal in osrečeval na zemlji, in da bi Jih ne dal v voljo njihovih sovražnikov.

V tem zmislu se bo zlasti iz duhovniških ust sleherni dan pri sveti maši pred povzdigovanjem dvigala k prestolu božjemu goreča prošnja:

Supplices rogamus ac petimus pro Ecclesia sancta catholica, quam pacificare, custodire, adunare et regere digneris toto orbe terrarum una cum famulo tuo

PAPA NOSTRO PIO!

Iz življenja papeža Pija XI.

Pij XI., po rodbinskem imenu Ratti, so bili rojen dne 31. marca 1857 v mestu Desio, dobre tri ure hoda severno od Milana, kot sin globoko pobožnih staršev. Oče Frančišek Ratti je bil vodja svilne predilnice, mati Terezija, skrbna gospodinja in verna vzgojiteljica svojih petero otrok, je umrla še le pred dvema letoma. Krstni patron sedanjega papeža, sv. Ahil (Achilles), je bil v letih 402—418 škof v Spoletu na Italijanskem.

Prvi poduk je živahni Ahil Ratti užival pri domačem duhovniku Jožefu Volonteriju, ki je zbiral nardarjene mladeniče okrog sebe ter jih je pripravljaj za gimnazijo. Srednje šole je upapolni mladenič kot semeniščan z odliko dovršil v Milanu. Na počitnice je hodil k svojemu stricu Damijanu Ratti, proštu v Assu, ki je v dijaku kmalu opazil in potem skrbno gojil duhovski poklic. Tukaj je spoznal njegove vrline tudi tedanji nadškof Milanski, Alojzij grof Calabiana.

Po dovršeni gimnaziji je vstopil Ahil Ratti v nadškofijsko duhovnico. Po tretjem tečaju ga je nadškof poslal v Lombardski kolegij v Rim, kjer si je nad vse marljivi bogoslovec na Gregorijanski univerzi pridobil trojni doktorat, iz modroslovja, bogoslovja in cerkvenega prava. Leta 1879 je bil v mašnika posvečen in je pel svojo novo sveto mašo na grobu sv. Petra v Vatikanski baziliki.

Svojo prvo duhovsko službo je nastopil leta 1882 kot profesor dogmatike in cerkvenega govornišva na nadškofijskem semenišču v Milanu, odtod pa je bil leta 1888 poklican v slavno Ambrozijansko biblioteko v Milanu, kjer se je pod vodstvom msgr. Cereanija kmalu temeljito seznanil z vsemi važnimi knjigami in listinami imenovane knjižnice. Ko je leta 1907 Cereani umrl, je bil Ratti enoglasno izvoljen za njegovega naslednika. Na tem mestu se je mladi učenjak z vso vnemo posvetil znanstvenemu delu ter je spisal dolgo vrsto temeljito učenih, zanimivih člankov in sestavkov.

Ves ta čas svojega bivanja v Milanu je Ratti poleg znanstvenega dela opravljal tudi dušoskrbne posle. Kmalu po prihodu v Milan je bil imenovan za kapelana v samostanu sester, ki so vodile mladinsko kuhinjo. V tej lastnosti je bil duhovni voditelj sestram in gojencem, pa je bil obenem v zavodu duša vsem dobrim delom krščanske ljubezni do bližnjega. Zlasti se je zavzemal za dimnikarske vajence, ki so hodili tja na hrano. Podučeval jih je v krščanskem nauku, pripravljaj jih je za prvo sveto obhajilo, udeleževal se je njihovih nedolžnih iger ter je celo večerjal z njimi pri isti mizi. — Razentega je že leta 1883 ustanovil in potem modro vodil društvo katoliških učiteljic.

Tudi je organiziral Marijine družbe za žensko mladino raznih stanov, med drugim za trgovske vajenke in nastavljenke.

Po tako vsestranski blagoslovljenem delovanju je bil Ahil Ratti leta 1911 od papeža Pija X. imenovan za podprefekta in dve leti pozneje za prefekta vatikanske knjižnice v Rimu; obenem je postal apostolski protonotar in kanonik pri sv. Petru. Na tem mestu je ostal do 25. aprila 1918, katerega dne so ga papež Benedikt XV. poslali kot apostolskega vizitatorja na Poljsko, da tam uredi cerkvene razmere. Ko je Poljska postala neodvisna država, je bil Ratti 6. junija 1919 imenovan za apostolskega nuncija v Varšavi ter 3. julija istega leta povišan za naslovnega nadškofa v Lepantu, pozneje — 19. aprila 1921 — pa v Adani. Z modrim nastopom je znal nuncij Ratti katoliški Cerkvi in sveti stolici zagotoviti odločilen vpliv na novo Poljsko zakonodajo.

Po ponovnih dokazih svojega zaupanja so ga sveti oče poklicali v Rim ter so ga v konzistoriju dne 13. junija 1921 imenovali za kardinala z naslovno cerkvijo sv. Martina in Montibus, obenem pa ga odločili za nadškofa v Milanu, v slavnem mestu, ki šteje med vrsto svojih nadškofov sv. Ambrozija in sv. Karola Boromeja, v mestu, kjer je Ahil Ratti dovršil svoje prve študije in kjer je potem 30 let tako blagodejno deloval.

V kratki dobi pol leta si je novi kardinal-nadškof pridobil srca vseh svojih duhovnikov in vernikov. Dne 24. januarja 1922 je odpotoval v Rim k volitvi papeža, ne misleč na to, da se ne bo več vrnil v svojo nadškofijo in da mu bo v Rimu podeljena najvišja čast, pa tudi naloženo najtežje breme — papeške tiare.

Kakor je že zgoraj omenjeno, je bilo prvo dejanje papeža Pija XI. oznanilo ljubezni in miru. Poročja se, da so sveti oče kmalu po izvolitvi dejali h kardinalom: „Biti hočem papež vseh. To je moj program“. Njih geslo se glasi: „Raptim transit“, to je, „hitro mine“. Na najvišji stopnji, ki jo more doseči človek na zemlji, imajo sveti oče v mislih minljivost vsega posvetnega.

Grb Pija XI. je razdeljen v dve polovici. Zgoraj predstavlja v sinjem zraku plavajočega orla, spodaj se vidijo tri črne krogle v podobi navzdol obrnjenega trikotja. — Morebiti je najti zveza med tem grbom in med slovito Malahijevo prerokbo, po kateri bi bil pontifikat Pija XI. označen z besedama »*Fides in-trepida*«. Orel ne trene z očmi, ko zre in se dviga proti solnčni svetlobi. Iz dozdanjega delovanja novega

papeža je sklepati, da bodo Pij XI. imeli svoj pogled nepremakljivo uprt v Solnce večne Resnice, v Jezusa Kristusa, in da bodo v „neplašljivi veri“ na podlagi krščanskih načel po vzgledu svojega prednika Benedikta XV. pomagali popravljati gmotno in duhovno

škodo, ki so jo povzročile bojne krogle. — *Christus cum Maria et suis Sanctis illum adiuvet!*¹

¹ Litanijske pri obredu slovesnega kronanja novega papeža. (Cerkveni zaukaznik za Lavantinsko škofijo, 1914. Štev. XIII. odst. 94. str. 183 nsl).

15.

Vdanostno pismo svetemu očetu Piju XI.

Od prečastite apostolske nuncijature v Belgradu je došla dne 9. februarja t. l. našemu premilostljivemu Nadpastirju naslednja brzozjavka:

Habemus Pontificem Cardinalem Achillem Ratti, qui nomen sumpsit Pius XI. — Cherubini.

Dan pozneje je bilo svetemu očetu odposlano to le vdanostno pismo:

Beatissime Pater!

Communicatio laetissimi eventus, per Reverendissimum Dominum Nuntium Apostolicum Belgradensem die 9. Februarii 1922 mecum facta, Te, Beatissime Pater, faustissima die 6. Februarii 1922 in Summum Pontificem electum esse, ineffabili cor meum affecit gaudio.

Dominica praecedenti, quae fuit IV. post Epiphaniam, et in festo Purificationis B. M. V. in ecclesia mea cathedrali et in omnibus dioecesis Lavantinae ecclesiis parochialibus Sanctissimum ante meridiem per duas horas et pomeridie per unam horam expositum erat, ut fideles coram Rege eucharistico orarent pro felici et Deo grata novi Pontificis electione. Item in Missa sollemni praemisso hymno „Veni Creator Spiritus“ celebrata Deum enixe precati sumus, ut donet et det Ecclesiae suae bonum Patrem et pervigilem Pastorem.

Et revera, cito clementissime exaudita sunt preces nostrae: Habemus Papam, Summum Pontificem Pium XI., quem Deus conservet et vivificet et beatum faciat in terra et non tradat in animam inimicorum eius.

Dominica proxima Septuagesimae in ecclesia cathedrali et in omnibus ecclesiis parochialibus dioecesis Lavantinae Regi saeculorum, immortalis et invisibili, pro feliciter peracta electione Summi Pontificis, Doctoris et Rectoris nostri Pii XI. gratias agemus humillimas simulque rogabimus, ut secundum magnam misericordiam suam Ei supereffluentes benedictiones et auxilia praestet.

Orationes nostrae devotae eo tendunt, ut Sancta Maria, regina Apostolorum, cum tota Curia coelesti Pontifici-Regi auxilium praebet et intercedat pro eo, quatenus oves suas in viam salutis aeternae per semitam veritatis et virtutis dirigere possit.

Det ergo Deus Sanctitati Tuae ad gubernandam Ecclesiam in tantis temporum difficultatibus gratias necessarias!

Humillime vero subscriptus Episcopus suo sui-que cleri et populi nomine Beatitudini Tuae filialem reverentiam, fidelem amorem plenamque obedientiam novet et Apostolicam benedictionem suppliciter petit.

Ad pedes Sanctitatis Tuae prostratus

Beatissimo Patri

obedientissimus et devotissimus
famulus et filius

Maribori ad Dravum flumen, † Michael,

die 10. Februarii 1922. Episcopus Lavantinorum.

Spremno pismo prečastitemu gospodu apostolskemu nunciju se je glasilo:

Excellentissime, Illustrissime ac Reverendissime Domine Archiepiscope!

Pro nuntio laetissimo de die 9. Februarii 1922, Eminentissimum Dominum Achillem Cardinalem Ratti, qui nomen sumpsit Pius PP. XI., in Summum Pontificem electum esse, intimas refero grates simulque peto, ut Amplitudo Tua Illustrissima adnexas litteras homagiales ad thronum Suae Sanctitatis benevole dirigere dignetur.

Cum singulari veneratione ac peculiari observantia persisto

Excellentiae Tuae Reverendissimae
addictissimus servitor

Maribori ad Dravum flumen, † Michael,

die 10. Februarii 1922. Episcopus Lavantinorum.

Excellentissimo, Illustrissimo ac Reverendissimo Domino Francisco Cherubini, Archiepiscopo Nicosiano, Nuntio Apostolico, Beogradum.

16.

Mrtvaške pobožnosti za rajnim papežem Benediktom XV., molitve za Bogu prijetno izvolitev novega papeža in zahvalne službe božje za svetega očeta Pija XI.

V izvršitvi tuaradnih odlokov¹ z dne 23. januarja 1922 štev. 328 in 329 se je v žalni spomin 22.

¹ I. av. škofije uradni list, 1922. Št. 1. odst. 2. str. 3.

januarja t. l. umrlemu papežu Benediktu XV. v vseh cerkvah Mariborskega mesta v ponedeljek, torek in sredo, 23. 24. in 25. januarja, zvonilo z vsemi zvonovi, vsaki dan od 1/2 12. do 12. ure predpoldne.

Mrtvaški oficij (trije nokturni s hvalnicami) se je v stolnici pel v sredo 25. ob 16. (4.) uri popoldne. Udeležili so se ga vsi člani stolnega kapitelja, Mariborski duhovniki in bogoslovci ter mnogi verniki.

Slovesna mrtvaška sveta maša z Libera je bila v četrtek 26., soboto 28. in ponedeljek 30. januarja, vsakokrat ob 9. uri predpoldne. Prvo je služil g. kanonik senior-stolni župnik, drugo g. kanonik-ravnatelj bogoslovja, tretjo — pontifikalno — g. stolni prošt. Tretjega mrtvaškega opravila so se udeležili, povabljeni po odloku z dne 24. januarja 1922 št. 340, v izredno velikem številu zastopniki p. n. državnih, mestnih in vojaških oblasti ter raznih katoliških društev, in žalujoče ljudstvo je polnilo prostore razsežne stolne cerkve. Tudi v predmestnih cerkvah Sv. Marije in Sv. Magdalene se je ta dan že poprej, v zjutranjih urah, vršilo slovesno mrtvaško opravilo.

Imenovane dneve je bila notranjščina stolne cerkve v žalnem okrasju, raz zvonik pa, kakor s kn. šk. palače, sosednih duhovskih domov, z javnih poslopij in mnogih zasebnih hiš so visele od 22. do 30. januarja črne zastave.

Izrazi sožalja nad smrtjo velikega papeža-dobrotnika Benedikta XV. so kn. šk. ordinarijatu došli od okrajnega glavarstva v Mariboru, od okrajnega glavarstva, županstva in orožništva v Konjicah, od stolnega kapitelja, od profesorjev bogoslovja in od katehetov, od Mariborskega frančiškanskega samostana in od več katerih posameznih duhovnikov.

V župnijskih cerkvah po škofiji se je po prejemu odloka z dne 23. januarja 1922 št. 329 tri dni zaporedoma zvonilo po eno uro ter se je primeren dan (po naredbi cerkvenih predstojnikov in po prejšnjem oznanilu) služila slovesna mrtvaška maša Requiem z Libera.

II.

V zmislu zgoraj navedenih odlokov so se na-

slednje dni, zlasti na Svečnico in V. nedeljo po razglašenju Gospodovem, po vsej škofiji vršile pobožnosti za Boga prijetno izvolitev novega papeža.

V Mariborski stolnici se je v torek 31. januarja 1922 ob 8. uri zjutraj služila slovesna pontifikalna *Missa votiva* pro eligendo Summo Pontifice, na Svečnico pa se je pred glavno sveto mašo zapela himna *Veni Creator Spiritus* in je bilo presv. rešnje Telo od 10. do 12. ure dopoldne in od 16. do 17. ure popoldne izpostavljeno k očitni molitvi.

III.

Brž, ko se je v Mariboru izvedelo, da je Bog sveti Cerkvi dal novega poglavarja Pija XI. v osebi Milanskega nadškofa kardinala Ahila Ratti, so veselo zavele in skozi en teden vele papeške (belo-žolte) zastave raz kn. šk. palačo in druga cerkvena poslopja.

Nedeljo Septuagezimo, 12. februarja 1922, v istih urah, ko se je v Rimu vršilo svečano kronanje svetega očeta, so se dvigale iz župnijskih cerkev Lavantinske škofije — in pač vsega krščanskega sveta — zahvalne molitve k troedinemu Bogu za tako po občnem prepričanju srečen izid papeške volitve.

V stolni cerkvi se je pela slovesna pontifikalna sveta maša de SS. Trinitate z zahvalno pesmijo *Te Deum laudamus* in z zakramentalnim blagoslovom k skepu. Tudi tega svetega opravila so se vsled povabila z dne 7. februarja 1922 št. 529 udeležila po zelo častnih zastopstvih p. n. oblastva, in cerkev polneča množica vernikov je z duhovščino in s pevskim zborom vred hvalila Boga, ki po papežih vlada in ohranja svojo sveto Cerkev: *Jubilate Deo omnis terra, servite Domino in laetitia!*

Za Bogom bodi iskrena zahvala izrečena p. n. oblastvom in vsem, ki so ustno ali pismeno, z zastavami ali z udeležbo pri svetih opravilih dali izraz svojemu sočustvovanju s Cerkvijo v njeni žalosti in v njenem veselju!

17.

Osebna naznanila.

Nastavljeni so bili gospodje: Julij Vajda kot I. kapelan in katehet pri Sv. Križu na Slatini; o. Gabriel Cevc kot kapelan in o. Konstantin Ocepek kot katehet pri Sv. Petru in Pavlu v Ptujju (1. februarja 1922).

Prestavljena sta bila gospoda kapelana: Anton Tomažič

iz Ruš (II) na Prihovo in Andrej Klobasa od Sv. Jakoba v Galiciji k Sv. Rupertu v Slov. goricah (1. februarja 1922).

Umrli je gospod Franc Tomsig, duhovnik goriške nadškofije in vpok. kurat kr. moške kaznilnice v Mariboru, dne 5. februarja 1922, v 73. letu starosti.

Kn. šk. Lavantinski konzistorij v Mariboru,

dne 22. februarja 1922.

Martin Matek,

doctor rom. in iure canonicus,
ravnatelj kn. šk. pisarne.